Anu-ano ang uri ng kooperatiba?

Anu-ano ang mga pangunahing hakbang sa pagtatayo ng kooperatiba?

STEP

Bumuo ng grupo na hindi bababa sa 15 ang kabuuan na magiging miyembro nito. Alamin agad ang mga karaniwang problema na nais lutasin at mga pangunahing pangangailangan na dapat masagot o maibigay sa pamamagitan ng kooperatiba.

Lumahok sa Pre-registration Seminar (PRS). Ang isang nagnanais na miyembro ng isang primerang kooperatiba ay kinakailangang lumahok at makatapo sa pre-registration seminar na ibinibigay CDA.

STEP 02

Ipareserba ang tatlong (3) ninanais na pangalan ng kooperatiba. Lakipan ang Cooperative Name Reservation Request Form (CNRRF). Ito ay dapat na isumite sa CDA Central Office o sa alinmang CDA Extension Office.

Gumawa ng isang general statement o ang tinatawag na economic survey. Ito ay isang pahayag na naglalarawan ng balangkas, layunin, at kasiguruhan sa ekonomiya (economic feasibility) ng binabalak na kooperatiba, lugar na pagtatayuan ng kooperatiba, dami ng maaaring maging miyembro at iba pang kailangang datos.

STEP 84

Gumawa ng by-laws at articles of cooperation at ihanda and treasure's affidavit.

Hingan ng garantiya o bond ang hahawak ng pananalapi ng kooperatiba, na karaniwan ay ang treasurer, chairman at manager.

STEP 06

Iparehistro ang inyong kooperatiba sa pamamagitan ng pagsusumite nang mga dokumento sa Electronic - Cooperative Registration Information System (E-COOPRIS) Online.

Pagsama-samahin ang pera ng sa gayon ay makalikom ng saping puhunan upang makagawa ng mas maraming produkto at mapalaki ang kita. Maaaring humanap ng karagdagang puhunan o pautang sa mababang interes sa halip na mangutang sa mga sobrang magpatubo o usurer.

STEP 80

Magsumite ng apat na kopya ng By-laws and Articles of Cooperation, Economic Survey, Surety Bond of Accountable Officer/s at Treasurer's Affidavit

Ang mga forms ay maaaring makuha sa website ng Cooperative Development Authority (CDA) (www.cda.gov.ph)

CDA-NAGA EXTENSION OFFICE SALVADOR V. VALEROSO

Regional Director

CONTACT OFFICES

ALBAY CONTACT OFFICE Christine Caño e cano@cda.gov.ph Abay Bounty Farmers Village Cabangan, Camalig Albay

CAMARINES SUR CONTACT OFFICE Martcho T. Pobre m_pobre@cda.gov.ph Corner J. Nikranos & Nay Flower St. Naga City, Camarines Sur

CAMARINES NORTE CONTACT OFFICE Erlinda N. Valera e_valera@cda.gov.ph Corner San Vicente & Dulong Bayan Iraya Daet, Camarines Norte

CATANDUANES CONTACT OFFICE Ophar June V. Dy o dy@cda.gov.pn War Venerans Blog. Provincial Capitol Sta. Elena St. Vinac, Catanduanes

MASBATE CONTACT OFFICE Fronne Gulosino y gulosmo a cda gov ph **Bureau of Animal Industry** Masbate Provincial Office, Masbate City

SORSOGON CONTACT OFFICE Ramon Mendizabal r mendisabal acda gov ph Sorsogon Provincial Coop Bank & Flores St., Sorsogon City

dti

Cooperative Development Authority Region V Office

MAGKOOPERATIBA TAYO

NAGA EXTENSION OFFICE

Civic Center Compound, Dayangdang, Naga City

https://facebook.com/cdanaga

Ano ba ang kooperatiba?

Ang kiooperatiba ay isang legal at rehistradong samahan ng mga tao, na may iisang karaniwang interes, na kusang sumali upang makamit ang kanilang mga pangangailangang panlipunan, pangekonomiya at pangkultutral.

Ang mga miyembro nito ay nagbibigay ng pantay na kontribusyon sa capital na kinakailngan at tumatangkilik sa kanilang mga sariling produkto o serbisvo

Ang mga miyembro nito ay tumatanggap ng patas na bahagi ng mga peligro (risk) at benepisyo (benefits) alinsunod sa katanggap-tanggap at unibersal na prinsipyong pangkooperatiba.

Upang magtagumpay, ang isang kooperatiba ay kinakailangang tumugon sa mga pangangailangan ng lahat ng mga miyembro (economic purpose).

Ang negosyo ng isang kooperatiba ay ang magiging kaparaanan upang matugunan ang pangangailangan, subalit ang pinaka layunin nito ay ang mapalago at mabago ang buhay ng lahat ng miyembro at ang komunidad sa kabuuan (social purpose).

"And kooperatiba ay itinayo hindi para magpatubo at hindi rin para sa kawanggawa kundi para sa pagbibigay ng serbisyo sa mga miyembro at komunidad

Saan magpaparehistro ng isang kooperatiba?

ang lahat ng uri ng kooperatiba.

ng Agosto, 2019, mas pinaglakas ang kapangyarihan ng Cooperative Development Authority (CDA) habang nasa ilalim ng administratibong pangangasiwa ng Department of Trade and Industry (DTI) para sa katuparan ng adhikaing mapalaki at mapalawak ang mga kooperatiba sa bansa.

Mga Pang-kooperatibang Pagpapahalaga (Cooperative Values)

Pagtulong sa Sarili (Self-help)

· Ang mga pangangailangan ng kooperatiba tulad ng puhunan av pinagsisikapan at pinagtutulong-tulungang mapunan ng bawat miyembro at hindi iniaasa sa ibang tao, organisasyon, komunidad at iba na.

Responsibilidad sa Sarili (Self-responsibility)

Ang paglago at pag-unlad ng kooperatiba ay nakasalalay sa pagsisikap at pagbibigay ng karampatang kontribusyon ng bawat miyembro hindi lamang sa pananalapi kundi sa mga gawaing pangkooperatiba.

Demokrasya (Ruled by-for-of People)

 Ang pamamalakad, pagtatakda ng mga patakaran, pagpili ng mga opisyales at pagpapasya ay naksentro sa miyembro. Ang bawat miyembro ay binibigyang karapatan upang makiisa at makibahagi sa paggawa ng mga desisyon na makabubuti at makakapagpaunlad sa kooperatiba.

Pagkakapantay-pantay (Equality)

 Ang bawat miyembro ay binibigyang karapatan sa mga serbisvo ng kooperatiba at pakikiisa sa mga pagdedesisyon at gawaing kooperatiba. Ang bawat miyembro ay maaaring bumoto ng isang beses sa bawat pagdedesisyon anuman ang halaga ng kanyang saping puhunan sa kooperatiba.

Katarungan (Equity)

 Ang pagbibigay ng kaukulang serbisyo, pati ng ng patronage refund at interest on share capital at iba pang gantimpala av nakasalalay sa partisipasyong pang-ekonomiya at pangkooperatibana ibinigay ng bawat miyembro.

May Pagkakaisa (Solidarity)

 Ang mga opisyales, taga-pamahala at mga miyembro ay nagkakaisa tungo sa iisang interes at layunin. Nagsisikap upang magkaroon ng pagkakaisa para sa kabutihan ng lahat ng miyembro at komunidad na kinabibilangan nito.

Pagiging Matapat (Honesty)

 Matapat na pagbibigay ng serbisyo, impormasyon at transaksyon sa lahat ng pangkooperatibang Gawain para sa miyembro man o sa ibang tao.

Bukas na Isipan (Openness)

9

· Pagkakaroon ng bukas na isipan para sa lahat ng suhestiyon at pamamaraan na maaaring makatulong sa pagpapaunlad ng kooperatiba.

Responsibilidad sa Lipunan (Social Responsibility)

Layunin na mapaunlad ang buhay ng mga miyembro at magdulot ng pagbabago para sa kabutihan ng komunidad. Ang kooperatiba ay nagbibigay din ng panlipunang serbisyo sa pagpapaunlad ng pamayanan.

Malasakit sa Kapwa (Caring for Others)

Isinasaalang-alang ang mga pangangailang hindi lamang ng mivembro kundi pati na rin ang komunidad at ito ay hinahanapan ng solusyon at pamamaraan upang mabigyang kasagutan na naaayon sa kapasidad ng kooperatiba

Anu-ano ang mga prinsipyo ng kooperatiba? (Cooperative Principles)

Boluntaryo at Pagsapi na Bukas para sa Lahat (Voluntary and Open Membership)

Ito ay bukas para sa lahat na handang magbigay ng serbisyo at tanggapin ang mga responsibilidad ng pagiging miyembro nang walang diskriminasyon sa kasarian, antas-panlipunan, lahi, kultura, politikal o relihiyon.

Demokratikong Organisasyon na Kontrolado ng mga Miyembro (Democratic Member Control)

Ito av kontrolado no bawat miyembro na aktibono nakikilahok sa pagtatakda ng mga pang-kooperatibang patakaran at pagpapasya.

Pakikilahok ng Pang-ekonomiyang Kasapi (Member Economic Participation)

Pantay-pantay na pinamamahalaan ng mga miyembro ang kapital ng kooperatiba. Sila din ay naglalaan ng surplus para sa pagpapalago nito at pagsuporta na aprobado ng pagiging miyembro.

Awtonomiya at Kalayaan (Autonomy and Independence)

Kapag pumapasok sila sa kasunduan kasama ang iba pang organisasyon o pinapataas ang kapital mula sa mga panlabas na mapagkukunan, kinakailangang gawin to nang naaayon sa mga tuntunin upang mapanatili ang kanilang awtonomikong kooperatiba.

Edukasyon, Pagsasanay at Impormasyon (Education, Training and Information)

Kinakailangang magbigay ng edukasyon at pagsasanay para sa mga kinatawan, tagapangasiwa, at kawani upang maging mabisa at mahusay sila sa pagpapalago ng kanilang kooperatiba.

Pakikipagtulungan sa mga Kooperatiba (Cooperation among Cooperatives)

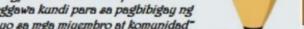

Mabisang pinaglilingkuran ang bawat miyembro nito at pinapatibay ang galaw ng kooperatiba sa pamamagitan ng pakikipagtulungan sa lokal, nasyonal, rehiyonal at internasyonal na istruktura.

Pagmamalasakit sa Komunidad (Concern for Community)

Ito ay naglilingkod para mapanatili ang kaunlaran ng kanilang komunidad sa pamamagitan ng mga patakaran na binuo at aprobado ng mga miyembro nito.

Ang Cooperative Development Authority ay ang nag-iisang ahensya ng pamahalaan na binigyan ng kapangyarihan upang itala

Ang kanilang punong tanggapan ay matatagpuan sa 827 Aurora Blvd., Brgy. Immaculate Concepcion, Cubao, Quezon City at mayroon pang labing-anim (16) na extension offices and matatagpuan sa bawat rehiyon ng Pilipinas na itinayo upang mapabilis ang daloy ng serbisyo sa kooperatiba at sa publiko.

Sa bisa ng Republic Act No. 11364 na nilagdaan noong ika 8